

Československý týdeník-Evropské vydání
Tschechoslovakische Wochenzeitung-Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor:
Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum
Sokol, Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa:
Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3,
8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).

GEGRÜNDET 1874 (New Yorské Listy) • MONTAG, den 2. DECEMBER 1974 • POSTFACH, 3 8027 ZÜRICH (SCHWEIZ) Nr. 43. • PREIS S. FR. 1.00

Vystrážlivění
v Austrálii

Když před dvěma lety zví-
tězili v australských parla-
mentních volbách po dlouho-
leté vládě liberálů socialisté
a ministerským předsedou
se stal vůdce labouristické
strany Gough Whitlam, zdá-
lo se, že se vztahy Austrálie
ke komunistickým zemím
podstatně zlepší. Socialisté
se domnívali — a v předvo-
lební kampani se svým ná-
zorem netajili, že nedůvěra
vůči komunistickým režimům
je neopodstatněným pozů-
statkem studené války. K
zlepšení však nedošlo. V Mo-
skvě a v ostatních východo-
evropských hlavních městech
totiž dobrou vůli austral-
ských socialistů nehonorova-
li. Špionážní a subversivní
aktivitu na australském ú-
zemí neomezili a v porušová-
ní zákonů a humanitních
principů neustali.

Značné pohoršení vyvolal
mezi Australany, včetně so-
cialistů, zejména pokus ma-
d'arských diplomatů unést
mladou mad'arskou občanku
Paszthoryovou, která přijela
do Austrálie navštívit svého
bratra a rozhodla se tam zů-
stat. Členové mad'arské di-
plomatické mise ji vyhrůž-
kami, že její matka bude mu-
set za ni zaplatit studijní vý-
lohy, přiměli k prohlášení,
že se vrátí a v zápětí ji od-
vezli na sydneyjské letiště.

Tam jim však unikla. Při
kontrolě cestovních dokladů
sdělila australským úřední-
kům, že byla dopravena na
letiště proti své vůli a po-
žádala o povolení k trvalé-
mu pobytu. Její žádost bylo
vyhověno.

Australský tisk počínání
mad'arských diplomatů od-
soudil a zároveň poukázal
na případ paní Petrovové,
ženy bývalého vysokého ú-
ředníka sovětské tajné stát-
ní policie, který před dvace-
ti lety požádal v Austrálii o
asyl a odhalil sovětskou špio-
nážní síť. Paní Petrovová by-
la tehdy rovněž odvezena na
letiště a dokonce posazena
do letadla připraveného k
odletu do Sovětského svazu.
I ta se zachránila. Dříve než
letadlo opustilo australský
vzdušný prostor, světila se
potají stewardce, která uvě-
domila při mezipřistání v

Darwinu australskou policii.
Ta ji vyslechla a umožnila
návrat k jejímu muži. Petro-
vova aféra se neobešla bez
dalekosáhlých politických
důsledků. Austrálie tehdy
diplomatické styky se Sově-
tským svazem přerušila.

O nejnovějším případě ko-
munistické špionáže refero-
val australský tisk letos v
září. Australská policie ve
spolupráci s policií novozé-
landskou odhalila jako špio-
na 67-letého prominentního
novozélandského ekonoma
doktora Williama Ball Sut-
cheho.

Pro komunisty, jak bylo ny-
ní zjištěno, pracoval dlouhá
léta také levicový australský
žurnalista Wilfred Burchett.
Podle údajů časopisu Focus
byl agentem sovětské KGB a
svou aktivitu zahájil jako re-
portér z korejského bojiště.
Když v Koreji válka skonči-
la, působil jako zpravodaj ve
Vietnamu. Za články, které
uveřejňoval v australském
listu a které se vietnamským
komunistům líbily, dostával
zvláštní pravidelný honorář
přímo z Hanoje. Na jeho spo-
lupráci se sovětskou KGB u-
pozornil bývalý sovětský a-
gent, který se uchýlil do Spo-
jených států. Proti Burchet-
tovi svědčili také někteří a-
meričtí a australští důstojní-
ci, kteří padli do severoko-
rejského zajetí a které tam
tehdy interviewoval. Počínal
si přitom tak, že byl v řa-
dách zajatců pokládán za
zrádce své země.

Z výpovědí agentů sovětské
státní bezpečnosti, kteří se
rozhodli se svou dřívější čin-
ností skoncovat, se austral-
ská veřejnost dozvěděla též
to, že komunistické špionáž-
ní organizace shromažďova-
ly informace o privátním ži-
votě — zálibách a slabinách
australských politiků, vyso-
kých úředníků a předních
žurnalistů, za tím účelem,
aby je mohly v příhodné do-
bě vydírat.

Kromě špionážních afér za-
působila na australské veřej-
né mínění i literární díla so-
větských disidentů, zejména
spis Alexandra Solženicyna
“Souostroví Gulag”.

Od té doby, co jsme zde po-
sledně mluvili o Izraeli, vše-
chno, co v té věci bylo zlé,
změnilo se k horšímu. Zás-
tupci palestinských guerril
byli pozváni, aby se účast-
nili jednání ve Spojených ná-
rodech. Ať tomu nikdo ne-
dává jiné jméno než jaké
tomu patří: hanba. — nebo
tragedie. Instituce, o níž by-
lo předpokládáno, že bude
svědomím světa, uznala prá-
vo na teror, i na nejhorší te-
ror. Když palestínští terori-
sté na Olympijských hrách
v Mnichovu zabili jedenáct
israelských atletů, mohlo se
zdát, že svět se otrásl hrů-
zou a ošklivostí. Ale svět,
jak existuje, má silné nervy.
Vůdce guerril, jménem Ara-
fat, použil pozvání a na své
cestě na Kubu se na okam-
žik zastavil na zasedání Spo-
jených národů a tam pro-
hlásil, že politika a zdar po-
litiky vycházejí z hlavně pu-
šky. Mohl dodat: z bomb, ze
škrcení lidí, ze zabíjení dětí.

Telegraficky ze světa

Jásir Arafat byl na Kubě vyznamenán vysokým státním řá-
dem Playa Girón, který je udělován “význačným bojovní-
kům za osvobození národů, za mír a za boj proti imperializ-
mu.” Komentáře jistě netřeba. • Do kosmického prostoru
bylo celkem za 17 let vypuštěno 1716 umělých družic, z toho
368 sovětských a 796 amerických. • V Moskvě byla pode-
psána licenční dohoda mezi sovětským sdružením Licenzin-
torg, kanadskou firmou Kaiser Resources a japonským pod-
nikem Mitsui Minning o spolupráci při hydraulické těžbě
uhlí. • Skupina evropských států se dohodla, že v severním
Atlantiku zřídí plovoucí meteorologické pozorovatelný. Kaž-
dou pozorovatelnou budou tvořit tři lodí. Jednu stanici zřídí
SSSR, druhou Velká Británie, další Francie a čtvrtou spo-
lečně Norsko, Švédsko a Holandsko. • Sovětské velvyslanect-
ví v Tokiu protestovalo u japonské vlády proti tomu, že do
jeho budovy vtrhla skupina “trockistů” a ztropila tam vý-
tržnost. • Stávka tiskárenských dělníků ve Francii stále
trvá, stejně tak jako poštovních zaměstnanců a popelářů.
Odpadky z ulic a domů odstraňuje armáda. • Dohodu o
dodání 2510 aut na Kubu podepsali v Buenos Aires zástupci
francouzské firmy Peugeot v Argentíně a kubánského pod-
niku zahraničního obchodu Transimport. Auta budou dodá-
na na Kubu příštího roku. • Po zemřelé dlouhotelé ministry-
ni kultury SSSR Jekatěrině Furcevojové stal se ministrem
kultury Pjotr. Děmičev, kandidát politického byra a tajem-
ník ÚV KSSS. • Na výstavě “Dnešní Československo” v
Buenos Aires byly s argentinskými podniky uzavřeny ob-
chodní dohody v hodnotě dvou milionů dolarů. • 14. listo-
padu začalo v Bruselu za účasti zástupce víc než dvaceti
zemí zasedání mezinárodního výboru pro evropskou bezpeč-
nost a spolupráci. •

Ferdinand Peroutka

Nejvyšší mezinárodní insti-
tuce mu neřekla, aby s tím
šel někam jinam. Musíme vi-
dět věci, jak jsou. Z pro-
blému Israel stalo se ohnisko,
z něhož násili už bez osty-
chu proudí do světa.
Rozmýšlíme se, jaké je naše
stanovisko k Izraeli. Když
druhá světová válka skon-
čila a židovské oběti byly
počítány, vítězové neušli po-
citu, že jsou něco dlužní ži-
dům, o něž se nemohli sta-
rat, dokud sami bojovali o
svou existenci. Za tu dobu k
Ahasverově cestě byly při-
dány nesčetné cesty židů do
plynových komor. Vítězové
se teprve seznamovali s de-
taily. Byly takové, že když
vítězové se rozhodli založit
instituci Spojených národů,
rozhodli se také založit is-
raelský stát, a vymanit ty ži-
dy, kteří budou chtít z pro-
středí, kde násili proti nim
bylo tradiční. Citili se zavá-
záni uspořádat věci tak,
aby “Už nikdy”. Eichman ve

svém procesu v Jerusalemě
řekl: “Musím připustit, že
hubení židů byl jeden z nej-
horších zločinů v historii
lidstva. Ale stalo se to, a mu-
síme učinit všechno, aby se
tak znovu nestalo.” Eich-
man měl tenkrát své důvo-
dy, aby takto mluvil. Ale
roku 1945 byla to převládá-
jící nálada ve většině toho,
co bylo možné nazývat lidst-
vem. Lidé chápali, že slova
nestačí, a cítili povinnost
dát židům místo, kde by byli
chráněni před nejhorším.

Myšlením a citěním zůstali
jsme přívrženci tohoto sluš-
ného činu, i když v jiných
původní cit během doby o-
(Pokrač. na str. 3)

OPRAVNĚNÝ
OPTIMISMUS?

Čekalo se, že Sýrie bude pro-
ti dalšímu šestiměsíčnímu
prodloužení pobytu vojsk
OSN na svých hranicích.
Není, vojsko zůstane dalšího
půl roku a muž, který “to za-
řídil.” gen. tajemník OSN
Waldheim, si pochvaluje, že
ceťková situace je nyní u-
volněnější než před jeho ná-
vštěvou Sýrie. Bohužel, pří-
tomnost, či nepřítomnost po-
zorovatelských jednotek Spo-
jených národů nemůže pří-
padnému konfliktu na Střed-
ním východě zabránit. Si-
tuace, přes Waldheimův op-
timismus, je stále velmi váž-
ná, díky hlavně nekompro-
misnosti Palestinců.

TANAKA
ODSTOUPIL

“Poněvadž cítím, že nynější
politický chaos má vztah k
mé osobě, považuji za svou
hlubokou morální a politic-
kou povinnost odstoupit z ú-
řadu”. Japonský premiér od-
chází pro finanční a osobní
skandály, které se nedávno
dostaly na veřejnost. Během
asi deseti dnů má vládnoucí
— Liberálně-demokratická
strana jmenovat Tanakova
nástupce.
Kakuei Tanaka byl japo-
nským ministerským předs-
dou od července roku 1972.
Jeho labutí písní bylo setká-
ní s americkým prezidentem
Fordem.

O ČESKOSLOVENSKU

A doma schází . . .

Do více než třista míst v Sovětském svazu vyváží Československo nábytek z národního podniku Jitona v Soběslavi. Na exportu se podílejí zejména provozy Lišov, Prachovice, Vimperk a Nejedek. Letošní objem vývozu do Ruska činí 110.000 milionů korun. Tento nábytek, jehož je v Československu veliký nedostatek, naplní — dle Rudého práva, dvaatřicet dlouhých nákladních vlaků.

Za Babičkou . . .

Východočeské hrady a zámky navštívilo v letošní sezóně, která skončila 31. října, přes milion turistů. Nejvíce jich přišlo a přijelo, jako ostatně už tradičně, do Ratibořic v Babiččině údolí na Náchodsku.

Úspěšná exulantka

Na obrazovkách dánské televize se v těchto dnech několikrát objevila klavíristka Bohumila Jedličková, jež v roce 1968 emigrovala do Dánska, vystudovala královskou konservatoř a v minulém roce získala cenu kruhu hudební kritiky. Bohumila Jedličková dává dle vlastního vyjádření přednost molovým stupnicím a romantice. Její přednes Rachmanina — Debussyho a Chopina označují kritici za mistrovský. Zvláště vyzdvihují dokonalé ovládnutí nástroje.

Z Bohumina do světa

Už ve 14 zemích světa, mezi jinými ve Velké Británii, Japonsku a USA byl uznán jako československý patent výrobek Feropur, produkt podniku Lachema v Bohumíně. Jde o moderní prostředek k odstraňování okují vznikajících v průběhu tepelného zpracování železných a ocelových materiálů. V současné době se s výhodami tohoto produktu seznamují zájemci ve Finsku, Švédsku a Německé spolkové republice.

Český ementál

Na zařízeních, dovezených hlavně ze západu, vyrobí a vyexpedují v závodě Východočeských mlékáren Kruh u Jilemnice šedesát tun ementálského sýra měsíčně.

Nová obchodní dohoda

Československo-kostaricko-ou obchodní dohodu podepsali v San José ministr zahraničního obchodu Československa A. Barčák a kostarický ministr hospodářství, průmyslu a obchodu J. Sánchez. Československo se bude podílet na rozvoji průmyslu pro zpracování zemědělských produktů a tropických plodů. Československá strana také projevila ochotu podílet se větší měrou na dovozu těchto výrobků. Projednávala se také možnost československé účasti na těžbě mědi v Kostarice.

Český kapr

i další sladkovodní ryby jsou vyhledávanou pochoutkou v celé řadě zemí západní Evropy. Podnik zahraničního obchodu Československa, Kospol z letošních bohatých výlovů vyváží ryby zejména do Rakouska, Německé spolkové republiky, Itálie, Francie a Belgie. Roční vývoz sladkovodních ryb představuje hodnotu třiceti milionů korun.

Novou halu

obdélníkovou, nafukovací a přetlakovou vyrobili ve svitavském závodě Technolen. Hala má užitnou plochu 1260 metrů čtverečních a postavili ji nad plaveckým bazénem v Chemických závodech v Novákách. Hala, vysokou devět metrů bez podpěr, ukotvenou v zemi, nafoukl kompresor za dvacet minut.

Etylénovod připraven

V Chemických závodech v Záluží v Krušných horách dokončili významnou pracovní operaci na mezinárodní trase etylénovodu, spojujícího Záluží s Böhlenem v Německé demokratické republice. Celé stotřicet sedm kilometrů dlouhé potrubí, překonávající až šest set metrů vysoký hřeben Krušných hor, bylo naplněno koncem října předmrazeným dusíkem. Pod tlakem 80 atmosfér byly za pomoci plynu odstraněny poslední zbytky vlhkosti, ohrožující provoz velice citlivých reaktorů, katalyzátorů a dalšího zařízení v nově vybudovaném petrochemickém provozu.

Zasadil jsem vzácný strom . . .

Nánoda mi zahrála do rukou pěknou knížku ze Slovenska s titulem: "Bratislavské parky". Autorka Božena Hošťalková v ní uvádí čtyři: Park básníka Janka Kráľa v Petržalce, Horský park, Kočovu zahradu a park před Avionem. Označuje tento skromný počet bohatstvím. Co by napsala o Torontu, kde na každého obyvatele připadá nejméně jeden strom? A upřímně píše dále: "Minulé nepříznivé období s nedostatečným zájmem o osobitý druh architektonické tvorby, jakou je právě sadová, zapříčinilo velké škody. Skutečnost — že parky to přežily, dosvědčuje jejich životaschopnost." Podobně řádky jsme doma čítávali s poznámkou: Co tím chce básník říci? Sám bych dodal: Založil jsem kolem své soukromé kliniky vždy zelený sad, který i v zimě pacienty obklopoval barvou naděje. Ze seznamu v této knížce jsem však zjistil, že několik vzácných rostlin vyhynulo. Stát jim po převzetí už zahradníka nedopřál . . .

Angličané tu kolem říkají: "Ukaž mi svou zahradu a já Ti povím, jaký jsi člověk." Nuž zasadil jsem tenkrát celou řadu v republice, až po Podkarpatskou Rus posbíraných dřevin, zdaleka jsem nepomyslel, že bude této mé zálibě zde ve vyhnanství — ano, to je to správné slovo — poskytnuta příležitost, zasadit ještě vzácnější strom. Jako kdysi v legendě odnesen byl poutník na zázračném kobereci daleko na východ, aby tam zanesl poselství, tak jsem tam byl pozván moderním létadlem — abych si jich přinesl plné srdce. Státní výzkumná instituce dějin "Yad Vashem" mne totiž pozvala, abych si vyzvedl poctu "Spravedlivého mezi národy" a potvrdil její přijetí zasazením stromu s mým jménem do sadu Národů. Dostalo se mi v životě různých poct. Tak mne, největšímu nepříteli války, ironický osud chtěl navěsit na kabát tři válečné kříže, mezi nimi i "Le crois de la guerre avec l'étoile" za péči o francouzské partizány.

Abych vrácením nikoho neurazil, nešel jsem si pro ně. Krátce před svým rozhodnutím, tomuto laskavému pozvání vyhovět, jsem si zde v Torontě vyslechl přednášku prof. Hujera, v níž postavil našim krajanům za vzor

právě Izraelce: Zatím, co děti dr. Kissingera se musili naučit hebrejsky, děti našich z roku 1968 zapomínají česky a slovensky! Byla tedy mezi pocity, s nimiž jsem se dal na cestu i značná zvědavost.

Ted' bych chtěl umět tak psát, abych dovedl vyličit, jak byla naplněna dojem, jakou stupnicí všechny mé pocity prošly. Každá věta by musela skončit výkřikem!

Poznal jsem, že světadíl, v němž už přes šest let žiji, pozbyl nárok na "Novosvět-skcu". Nový svět se dá postavit jen vedle trosek starého s určitou pietou a nikoli na nich . . . Tak se přímo zbožně stalo zde, kde se starý svět nikomu duševně nepřežil. Ptali se mne na schůzi, pořádané československými spolky, co na mne nejvíce zapůsobilo? "Kdybyste Vám odpověděli, že všechno, nic bych Vám neřekl, chcete slyšet něco konkrétního. Tedy Váš pozdrav "Shalom" — mír, který Vám závidím, jak jej vyslovuje Vaše mládež! Při tom má na rtech heslo obhájců slavné Massady: aby Vám bylo lépe než Vaším rodičům! Nežůstávají stát a neohlížejí se jako žena Lotova za tím, co bylo, ale hledí směle dopředu, co se dá pro Vás získat. Tak je učil Šalomoun: "Kde je život, tam je naděje!"

A tu jsem je v duchu postavil proti proklamaci, kterou jsem četl od "pokrokové mládeže dnešního světa: "Osvobození od všech historických, morálních, sociálních a biologických závazků!" Můžeme se staří k tomu mlčet, aniž bychom se vyškrtli sami ze života? Odpovím jen starým francouzským příslovím: Kdyby mladí dokázali, co staří vědí! A to jsem právě zde našel . . .

Přicházeli přátelé s květy a posílali další, zase s květy, už pro ně nebylo místa . . . Každému prý jsem pomohl, neubráníl jsem se dojmu, že si to někteří vymýšleli, jen aby mohli hosta poctit. Všechno se stupňovalo v nezapomenutelné dojmy. Smysly je nestačily zachycovat a odnášet do srdce, a to má dnešní člověk malé . . . Co se v našem dělo, těžko vypsát, když situace dospěla vrchů: Zavedli mne se ženou, dvěma přáteli a pěti Holanďany do symbolicky stavěné kobky krematoria, stavebního divu

svou prostotou a výmluvností. Když oči přivykly značnému přítomí, postřehly pod galerií rozsáhlý prostor, vydlážděný žlutou mozaikou šesti milionů kamének. Pod každým z nich umučená duše v zavražděném těle . . . V té žluti vysazena byla černými kaménky místa, v nichž zločinnost dosáhla vrchu. Odnesly to původně nevinné osady, ze jmen zločinců by se sem nevešla ani tisícina! Svět prý chce být klamán a také je. Špinavost Hitlerova antisemitismu mu vynesla přes čtyři miliardy, které také nepáchly. Zrovna tak se dnes nebojuje o ideologii, ještě méně o lepšího člověka, ale jen a jen o moc, ba nadvládu nad pomateným světem!

Byli jsme vyzváni vstoupit dolů, žena se rozeštkala, mně se sevřelo hrdlo, nohy hrozily podlomením. S obou stran moji strážní andělé, v nitru nám odznívala nesmrtelná melodie Beethovenova: Bud'te obejmuty miliony! Já však měl k tomu další bolestný vjem, že se mne utracené duše ptaly: Proč jste nám nepomohli, jací jste to lidé, denně se modlíte pro sebe: zbav nás všeho zlého! . . .

Kolem té přesmutné kobky sad živých se jmény většinou ještě žijících lidí, sad "Národů", Jména všech národností, různých vyznání, v klidu, jak by tomu na světě mělo být. Zde jsme zasazovali své stromy. Stydl jsem se už tam v kobce, že jsem toho neudělal víc, zde ještě k tomu za to, že jsem našel jen tři stromy z Československa, můj byl jediný ze Slovenska! Solženicyn má pravdu, hodiny u nás pozdíl, řekl bych, že jdou vůbec špatně. Stromy mých známých by ten strom zasluhovali, někteří víc než já, který jsem konal jen svou povinnost. Vsadil jsem tedy strom, za všechny, na které bylo zde zapomenuto.

Není jistě těžko čtenáři si představit, s jak chmurnými myšlenkami jsme se vraceli z věčného města, do jehož středu jsme ten den ani nebyli schopni vstoupit, pro další dojmy už nebylo v našich nitrech místa. Ani doma se v nás nevyjasnilo, z tolika očí návštěvníků jsme vyčetli nové pohromy, následky loňského přepadu Araby. Několik dní před tím

(Fokrac, na strane 3)

AMERICKÉ LISTY, československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent.

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU?
ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu:

AMERICKÉ LISTY,

Postfach 3, 8027 Zürich/Schweiz

Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně. Nehodící se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo nepočít v jiné měně. Předplatné je možno uhraďte.) Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní dít i šekem nebo money order.

Jméno:

Adresa:

DVA SNY . . .

(Dokončení ze str. 1)

tupoval. Zůstali jsme u něho, i když jsme viděli, že Israel byl šťastnější a dostal záruky, jaké naše vlastní země nedostala. Jak dnes musíme vidět postavení Československa, bylo rozhodnuto na jaře 1945 na Jaltské konferenci.

Ačkoli protokoly této konference, jestliže existují, zůstávají tajny, ze všech pozdějších událostí vyplývá, že západní demokratické státy se na Jaltě dohodly s Ruskem o "sférách vlivu". Československo vedle Polska, Maďarska, Rumunska a Bulharska bylo zařazeno do sféry sovětské. To byla úmluva, která byla dosti věrně plněna po nějakou dobu. Vysvětluje dokonalou nehybnost západních demokracií při sovětských invasích do Maďarska a Československa. Stát Israel ještě neexistoval, a nebyl zařazen do žádné sféry vlivu. Zápas o to, teprve nyní se rozpoutal. Nežárčili jsme na

kdo touží po mezinárodní i-dyle a sami sebe přemluvili, že už existuje. Po loňské arabsko-israelské válce sověty měly určité důvody, aby se cítily diplomaticky předstíženy. Americká diplomacie stála na prvním místě v likvidaci války, sovětům se zdálo, že Arabové a Amerika jsou schopni navázat přátelství. S obvyklou svou energií sověty se pustily do díla, jehož cílem je dostat Israel pod moc Arabů a přesně dostat i Israel i celý Střední Východ do moci sovětů. Sověty začaly zvýšenými dávkami zbraní Arabům. Čteme, že Sýrie sama pravděpodobně má dnes více tanků než kterýkoli západní evropský stát.

Po mnichovské konferenci 1938 Čechoslováci cítili, že se kolem nich všechno zřítílo. Padla jejich smlouva s Francií, sympatie Anglie, solidarita demokracií. Svět, včera jim ještě přátelský, netrpělivě čekal, až otálející Čechoslováci se podrobí podmínkám Hitlerovým. Nyní, také svět kolem Israele se za jeden rok hluboce změnil. Místo mnichovské konference zasedá valné shromáždění Spojených národů se svou mnohohlavou, výbojnou africko-asijskou většinou. A není žádné tajemství, na které straně stojí sovětské Rusko. Snad nejsilnější z nových okolností je ta, že do Arabů vešlo vědomí moci, které už z nich nevymizí.

Objasnili si, že majetnictví olejových zdrojů jim dává neslýchanou sílu. Mohou rdousit západní hospodářství, Israel nemůže. Některé západní evropské státy, jejichž sympatie dotud byly na straně Israele, ale jejichž dobro závisí na oleji, snaží se nyní vzhovovat Arabům. Může být také pokládáno za jisté, že Arabové vyvolali loňskou válku s plánem, od kterého už neupustí: vyvolávat krizi za krizi, třeba válku za válkou, až dostanou co chtějí. Jsou mezi Araby rozdíly, ale i arabští mínima.

Ilusté nepochybně kladou sekeru ke kořenům státu Israel. Nejconservativnější arabský monarcha, Faisal ze Saudské Arabie, se vyslovil, že se mu už nechce vidět stát Israel. A nebezpečí nukleární války, s níž Rusko obratně si zahrává, tlumí přirozené city reakce západních státníků, jako je tlumilo při invasi Československa.

Bylo řečeno v Israeli: "Nevěříme v nic než v sebe, ve svou vlastní sílu." Jak velká je to síla? Je tak velká, jak může být, když Arabů je padesátkrát víc. A zbežný realistický pohled praví, že i tato síla se houpe na vlnách mezinárodní politiky, závisí na dodávkách věcí, jež Israel sám nemůže vůbec nebo v dostatečném množství vyrobit. Na bezpečnosti cest — jimiž dodávky jdou do Israele, na vůli hlasujícího obyvatelstva v demokratických zemích, na ochotě jejich státníků brát na sebe risiko. Aby pomohly, některé elegantní noviny na západě se rozhodly vážně promluvit k vůdčím guerill. Vyzývají je, aby prokázali schopnosti vůdcovské a ukázali — že správnost si vyžaduje kompromisu. Bůhví, proč papír je takto utrácen. Každý může vidět, že nekompromisnost je přesně to, čeho vůdcové guerill se nehodlají vzdát, co založilo celou svou vůdcovskou pověst mezi Araby, a co jim Spojené národy právě schválily.

Některé jiní věří, že je dost času, aby žádali pro Israel "železné záruky", mimo jiné také tu záruku, že jeho lodi budou moci svobodně užívat přístavu Aquabského a že Israel bude dostávat sinajský olej. To v době, kdy žádný západní stát nemá dodávku oleje železně zaručenu. Svět je ve větší bouři než si títo navrhovatelé představují. Co je dnes zaručeno tam, kde jedna síla roste a druhá, řekněme, stojí? Od té chvíle, co většina Spojených národů se objala s arabskými teroristy, je nad naši smělost předpovídat budoucnost. Už nejde jen o to, o čílo celých posledních sedm let, o to, aby Israel vrátil území dobytá v šestidenní válce.

Na své kratičké zastávce ve Spojených národech Arafat oznámil, že má sen. Podstatu tohoto snu lze snadno rozoznat: konec státu Israel. Necht' na místě Israele je vytvořen společný arabsko-israelský stát. Jak věci stojí, do tohoto státu by se ovšem ihned nastěhovaly guerilly se svou filosofií, že politika vychází z hlavně pušky, zasloužili teroristé by se stali ministři a některý z nich pravděpodobně ministrem vnitra a šéfem policie. Spojenci Arabů, sovětské komunisty, učí, že vždy je důležité mít v rukou ministerstvo vnitra. Trénování teroristé

Zasadil jsem vzácný . . .

(Dokončení ze str. 2)

vyvraždili Palestinci děti ve škole! Mladý stát byl za trest, že před Moskvou nepadl na kolena, obklopen našťvanými hordami, které z dosavadních bojů dostatečně nepoznal, poněvadž je viděl vždy jen od zadu. Zaplatil to tentokrátě přečetnými životy svých synů. Už v desátém století tvrdili Arabové, že člověk je v podobě nejbližší opici, v odvaze arabskému hřebci, v pili včele a v tuposti — volu!

Pak nás vodili po své krásné vlasti, která mně svým vždy zeleným hávem připomínala právě můj bratislavský sad. Zde byl vykouzlen přímo z pouště, skulinami zeleně ještě místy prokukovala. Pro malou rozlohu státu by výnos plodin nestačil na udržení života, proto většina kibutsů si založila průmyslové podniky, vyvázející své tovary do celého světa. Navštívili jsme tři kibutsy, dva z nich se pyšnily jménem Masarykovým! Představoval jsem si v duchu "Masarykovo družstvo" v republice, ve které se lid ve "školení" dovidal, že zakladatel jeho republiky dal střílet do dělníků.

Tři dny v Jerusalemě, s jedním vůdcem dopoledne a druhým odpoledne zdaleka nestačily. Víc nás omamovaly než oznamovaly, co se zde vše událo. Jedno odpoledne v Bellehemu nás vrátilo ti-

síc devět set sedmdesát čtyř let zpět, tak to tam vypadá, pietou uchované dodnes. Zde se čas zastavil, aby mohl být pochopen, Jeho vrásky se prohloubí, šediny prodlouží, než se tak stane! Film byl točen obětavě dále: V Nazaretě, jeho překrásném chrámu Neposkvrněného početí nás provází mnich z Pezinku a připomíná v dokonalé slovenštině, že na stavbu Židé přispěli převážnou obětí finanční. Rád bych to byl řekl "Židovskému králi" Vaškovi, který mně tvrdil: "Žid zůstane Židem, kdyby jej deset biskupů pokřtílo". Tenkrát jsem se jej jen zeptal a jak je to s naším Ježíšem, jež apoštolé zazývali "Rahbim" a který byl pokřtěn jen jednou nesvěceným Jordánem? Ale nás zatím vítala celá řada biblických míst zpět do dětství. Tichý Tiberias jakoby bojácně hleděl přes Galilejské modré jezero na vrchy Golemu, plné nepřátelské nenávisti. Hajfa je moderní expozicí na starém arabském trhu, v blízkosti obnovena byla nákladně stará Caesarea pro moderní světové symfonické koncerty. Na mne jako lékaře mohutně zapůsobilo vědecké středisko Weitzmanova ústavu, ponořeného nyní zcela do bádání rakovinného. Na jihu Jericho dělalo na mne zvláštní dojem, že ztrácí paměť a odcizuje se, zato Mrtvé moře se úsilovně zúčastňuje vzrůstu svými hotely a plážemi. Snaží se pomoci těžce zápasícímu státu.

Po vlivění tak příkladného vzestupu na tak vysoké mety bych nerad skončil na nejnižším místě naší planety. Vedle projevu vděčnosti se připojuji k výzvě profesora Hujera a stavím krajanům popsanou malou zem i její budovatele za vzor. Nezapomeňme, že se 25. srpna 1968 na Rudém náměstí v Moskvě odvážila skupina židovské mládeže pod vedením básničky Natalie Gerbanovské protestovat proti okupaci Československa a poslala prohlášení všem světovým novinám! Na srovnání odcitují slova Vladimíra Valenty z glosy v Telegramu k 28. říjnu: "Pan řídící učitel ve škole kázał, ozdobiť okna vlajkami, ale neřekl, že kdyby se něco stalo, aby nás to ten den vyhnalo třeba i na barikády! A to byla chyba. To se budeme musít naučit!" To samé nám řekl Tito. Nejen Izrael, i ta naše vlast stojí za mší.

A Ty, můj vzácný stromečku (jako děti jsme Ti říkali svatojánský chlebiček), nebuď jen symbolem many — která už jednou je tady zachránila, ale rost' a mohutni, tlumoč odvahu, podmínky k tomu máš! Vy ostatní stromy okolo něho volejte své pěstouny k zodpovědnosti, připomeňte jim, že je třeba pomáhat proti zlu dál! . . .

KAREL F. KOCH.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

tehdejší výhodu Israele, cítili jsme, že by nám nijak nepomohlo, kdyby také Israel byl podmaněn. Byl by to jen jeden další krok k likvidaci samostatnosti malých národů.

Roku 1945 Rusko souhlasilo se zřízením státu Israel, ale bylo by marné mu to připomínat. Sovětské komunisty přiznávají nebo vyhlašují — že jejich myšlení se pohybuje ve fázích. Tak se může stát, že mínění v druhé fázi bude zcela odporovat mínění, jež bylo zastáváno ve fázi první. Problém Israel ovšem není oddělen od všeho ostatního, vybíjí se na něm, obzvláště prudce a nebezpečně, soutěž s Amerikou. Říkáme "soutěž", abychom nemusili říkat "vrchol studené války", což by šlo na nervy těm,

SLOVAK GYMNASTIC UNION

SOKOL

of the United States of America

THE FIRST SLOVAK SOKOL SOCIETY in the U.S.A.
OFFERS YOU:

- MANY FRATERNAL BENEFITS
- COMPLETE LIFE AND ENDOWMENT INSURANCE
- MORTGAGE PROTECTION INSURANCE
- SUMMER PHYSICAL FITNESS CAMPS
- RECREATIONAL ACTIVITIES IN OUR HALLS

DON'T WAIT — JOIN NOW!
WE ARE HERE WHEN NEEDED

276 Prospect Street, East Orange, N. J. 07017

(Area Code 201) 676-0280

ANDREW VENGLARCHIK, JR.
President

JOHN SOPOCI
Secretary

PŘED NOVÝMI VOLBAMI V RAKOUSKU?

Televizní diskuse představitelů obou největších rakouských politických stran ukázala zvýšenou polarisaci sociálně demokratické a lidové strany, nedokázala však vyřešit otázku, zda se budou v zemi předčasně konat parlamentní volby. Rakouský kancléř Kreisky, hovořící za socialisty, a předseda lidové strany Karl Schleinzer neřekl v rozhovoru mnoho nového. Vzhledem ke ztrátám, které socialisté utrpěli minulý měsíc ve volbách do štyrského zemského sněmu. Schleinzer žádal, aby Kreiského vláda "ohlásila bankrot" a předčasně rozpustila parlament. Kreisky však opakoval už dřívější názor, že vláda by měla dokončit plné funkční období a volby by se tedy měly konat až v říjnu příštího roku, jestliže nenastanou nepředvídané okolnosti.

Rakouská lidová strana odmítá přistoupit na výzvu kancléře Kreiského, aby sama předložila návrh narozpuštění parlamentu. To by naznačovalo, že se předčasné volby nebudou konat.

Ale i v socialistické straně je řada lidí, mezi nimi případný Kreiského nástupce, vídeňský starosta Leopold Gratz — kteří podporují návrh lidové strany na vypsání předčasných voleb. Je pravda, že socialisté utrpěli v nedávných volbách do zemských sněmů ztráty. Zkušenosti však ukazují, že výsled-

Mezinárodní přehled

ky zemských voleb se nemusejí nutně opakovat v parlamentních volbách. Navíc budou parlamentní volby jakýmsi hlasováním mezi Kreiským a Schleinzerem — a v takové soutěži osobností by byl Kreisky zjevně favoritem.

Dosud však existují jisté pochybnosti, zda Schleinzer bude kandidátem Lidové strany na úřad spolkového kancléře. K údivu strany totiž prohlásil štyrský zemský hejtman Niederl, který se zasloužil minulý měsíc o vítězství lidovců ve volbách do zemského sněmu, že Schleinzerova kandidatura není ještě jistá. Na tiskové konferenci ve Štyrském Hradci Niederl dále řekl, že dokud nebude oznámeno datum voleb, neměla by podle jeho názoru Lidová strana jmenovat svého kandidáta na úřad rakouského kancléře. Dále zdůraznil, že štyrští lidovci učiní vše co bude v jejich silách, aby strana byla v celém státě co nejúčinnější.

Vídeňské vedení lidové strany na to reagovalo prohlášením, ve kterém zdůraznilo, že výkonný výbor rozhodl letos v červenci kandidovat předsedu strany Schleinzer. Nynější Niederleho připomínky však Schleinzerovu pozici oslabují.

Neočekávaný úspěch, který Lidová strana měla v zářijových volbách zástupců do dělnické komory, je třeba

připsat Aloisu Mockovi, který je předsedou sdružení pracujících a zaměstnanců Lidové strany. Kampaň lidovců před volbami do dělnické komory se soustředila na osobu Aloise Mocka a dokonce kolují zprávy, že štyrská odbočka lidové strany by si přála, aby kandidoval namísto Schleinzer na úřad spolkového kancléře.

O tom, kdo bude nakonec kandidátem lidovců, pravděpodobně rozhodne termín voleb, protože kdyby byly předčasné, neměla by lidová strana dostatek času Mocka prosadit.

“STAVBA STOLETÍ”

List sovětského ministerstva obrany “Krasnaja Zvezda” nedávno prozradil, že se stavby bajkalsko-amurské magistrály účastní jednotky železničních vojsk. Je to patrně první zmínka v sovětském tisku vůbec, že do této tak zvané “úderné stavby prvořadého významu” byly zapojeny speciální útvary armády. Jednotky železničních vojsk pracují na nové magistrále už celý rok. Důstojníci těchto útvarů mohli tedy během svého nasazení vstoupit do komunistické strany, získat vyšší vojenskou hodnost a dokonce se i oženit. Nasazení zvláštních jednotek armády na tomto projektu bylo dlouho utajováno i před vojenskými korespondenty.

Vojáci-železničáři se svou speciální technikou jsou nasazováni na nejobtížnějších úsecích. V čele úderníků na 76. úseku, o němž Krasnaja Zvezda píše, je mechanizační útvar, který proráží skály s pomocí traskavin a staví násyp. Za ním postupuje jednotka cestářů. Mosty staví zvláštní útvar mostářů. Řečeno jinak: projektu se účastní celá brigáda železničních vojsk. Jejich počet časopis pochopitelně zamlčuje, ale ze všeho vyplývá, že v podstatě celou stavbu provede železniční vojsko.

Není to ostatně poprvé, co důležité projekty, vyhlášené za “stavby komsomolců-úderníků”, provedly ve skutečnosti speciální jednotky vojenské. Tak tomu bylo například v první polovině třicátých let se stavbou známého města Komsomolsk na Amuru. Nadšení komsomolců vystačilo tehdy jen do první zimy. A město samo postavili vojáci a vězni z táborů nucených prací. Nejinak je tomu patrně i tentokrát. Stavba, která má důležitý hospodářský a strategický význam, bude stejně oficiálně platit za “komsomolskou”, neboť z důvodů propagandistických i jiných není výhodné ji označit za stavbu vojenskou.

NEKOMPROMISNÍ ISRAEL

Situace na Středním východě je zřejmě v naprosté politické slepé uličce. Israel, jak se zdá, očekává, že jeho trvalé odmítnutí jednat s Arafatem vrátí časem vývoj a vliv zpět smířlivějšímu jordánskému králi Huseinovi. Naproti tomu Arafat sám se vyslovil pochmurně v tom smyslu, že na Středním východě může znovu propuknout nepřátelství do šesti měsíců. Podobně pesimisticky píše evropský komentátor listu New York Times Sulzberger, který spatřuje novou páťou válku mezi Araby a Israelem téměř jako nevyhnutelnou.

Nesmělé jsou naděje těch stoupenců kompromisu, kteří pravděpodobně očekávají, že někde v budoucnu se přece jen rysuje mlhavá možnost narovnání, jež by dalo Palestincům jejich stát výměnou za jejich, arabské a zároveň i velmocenské záruky nedotknutelnosti hranic nezávislého Israele.

Připomeňme si nakonec ještě nedávný výrok amerického ministra zahraničí Dr. Henry Kissingera na toto téma: “V této chvíli všechny strany mají navzájem velmi komplikovaný vztah, v němž velmi mnoho záleží na psychologickém pochopení, politické citlivosti a vzájemné důvěře.

ŘEŠENÍ V NEDOHLEDNU

Kypr dosáhl ve Spojených národech sice vítězství, a však přijatelné politické řešení není stále v dohledu. Vlády Řecka a Kypru nazvaly resoluci světové organizace, pro kterou hlasovalo všech 117 členských států, morálním vítězstvím, a zdůraznily, že může vést ke kladným výsledkům, budou-li resoluci všechny zúčastněné strany respektovat. Žádá se v ní brzký odsun cizích vojenských útvarů z ostrova a návrat uprchlíků do jejich domovů. Resoluce obsahuje také požadavek dalších vyjednávání mezi zástupci obou národnostních skupin — řecké a turecké.

Přes počáteční spokojenost, kterou projevil vlády v Athénách a v Nikósii, vyvstaly později pochyby. Kyprská vláda vyslovila politování nad tím, že nebyl stanoven časový termín odchodu cizích vojenských jednotek. Kypr proto předkládá záležitost Radě bezpečnosti, aby dosáhl určení data odsunu cizích oddílů.

Usnesení Spojených národů má morální význam, není však závazné. Někteří pozorovatelé v Athénách míní, že Turecko hlasovalo pro resoluci, aby se nedostalo do izolace a aby nevyvolalo rozhořčení ve světové veřejnosti, a že hodlá odvolat část

svých útvarů z Kypru, aby ukázalo dobrou vůli. Jiní pozorovatelé však zastávají názor, že pohnutkou tureckého kroku byla snaha přesunout otázku Kypru z mezinárodního fóra na jinou rovinu a dosáhnout toho, aby se záležitost projednávala mezi Řeckem a Tureckem, jak se původně zamýšlelo.

Naznačuje to řada prohlášení tureckých představitelů. Ministerský předseda Ecevit řekl, že resoluce nebrání vytvoření federativního systému na Kypru. Řekové s tím nesouhlasí, protože by takové řešení znamenalo rozdělení ostrova. Turecký ministr obrany Hasan Isil prohlásil, že výzva k odchodu cizích vojenských jednotek v žádném směru neodporuje politice jeho vlády. Federace Kypru je podle jeho slov jediným řešením a historickou realitou.

Jakkoli by si Turecko přálo, aby byl Kypr uznán “de facto” federativním státem, je nutno poukázat na to, že na území okupovaném tureckými vojáky, žije na 15.000 Řeků a v řecké oblasti žije 34.000 občanů turecké národnosti. Celkem žije na Kypru 500.000 Řeků a 120.000 Turků.

Jak se zdá, řešení kyperského problému ještě zdaleka v dohledu není.

DÁNSKÝ KOMUNISMUS

Nebývalý nárůst dánské komunistické strany, jež ještě před nedávnem neměla dost sil překonat dvouprocentní klausuli parlamentní reprezentace, byl námětem debatního večera dánského rozhlasu. Dnešní statistiky ukazují, že v případných volbách by komunisti získali plných sedm procent hlasů. Současný nárůst je dle mínění řady účastníků diskuse následkem hospodářských potíží a nespokojenosti dělnické třídy. Bylo poukázáno na to, že komunistické strany získávají hlasy výlučně v krizových situacích. Jako příklad uvedli posluchači i diskutéři ve studiu chaos a nespokojenost v poválečném Československu, kde se tehdy vytvořila živná půda pro komunistický převrat. Při úvahách o tom, jakou politiku by dánští komunisté prosazovali jako vládnoucí strana, poukázalo několik posluchačů na finanční a ideologickou závislost deníku Land Of Folk na řízení z Moskvy. Následovalo další srovnání s Československem, jež se v evropském kontextu v mnohém, například velikostí a strategickou důležitostí podobá Dánsku. Českoslovenští komunisté nemají nejmenší možnost samostatné politiky, což nejlépe dokázala ozbrojená intervence v roce 1968. Pro dánské dělníky musí být hořkým ponaučením, že srpnový zákrok ohromil snahu po zavedení demokracie na pracovištích, jež je společným cílem dánských levičových stran.

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.50% přinese 7.90%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na čtyři roky

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplátíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a vyplácíme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.*

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021
aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710
and

590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

Co chtějí kritikové CIA

Schopnost některých amerických žurnalistů vytvářet státní aféry nezná pravděpodobné mezí. Od začátku září si vzali na mušku Ústřední zpravodajskou službu CIA, kterou v souvislosti s vyjitím najevo, že poskytla finanční podporu odpůrcům Allendeova marxistického režimu v Chile před jeho svržím, napadají, že ve své zahraniční aktivitě zašla příliš daleko. Jsou ve své kritice vydatné podporování akcí a informací bývalých spolupracovníků CIA a jiných vlivných osobností — jichž společným proklamaným cílem je zavést řadu důkladných vyšetřování CIA v Kongresu a uplést pro ni a jejího nejvyššího šéfa a státního tajemníka Kissingera provaz. Posud' me, kam až v opačném směru mohou tyto novodobí mravokárci a inkvizitoři svými požadavky na striktní omezení činnosti CIA nebo jejího úplného zrušení zajít, aniž by jako nebezpeční naivkové nebo pošetilí idealisté nezačali ohrožovat životní zájmy Spojených států a bezpečnost Západu vůbec.

Americký tisk a veřejnost se o angažovanosti CIA v Chile dozvěděly z kongresních zdrojů od levicového demokratického poslance Harringtona, který zaslal "New York Times" a "Washington Post" dopis, ve kterém je informoval, že od jara probíhá před senátním Podvýborem pro zpravodajskou činnost neveřejná slyšení ředitele CIA Colbyho, při kterých tento vypovídal, že jeho organizace vydala na příkaz Národní rady pro bezpečnost a se souhlasem Nixona v letech 1964-1973 opozici proti Allendeovi 11 milionů dolarů.

Tyto informace rozhořčily nejen americké žurnalisty a část americké veřejnosti, ale i poslance Kongresu, kteří opět jednou seznali, že byli Nixonovou administrativou podvedeni. Při dřívějších slyšeních před Kongresem totiž předchozí ředitel CIA Helms a sám Kissinger jako šéf Národní rady pro bezpečnost, vypovídali, že CIA neměla s pučem proti Allendeovi nic přímo co dělat.

Ke kritice žurnalistů, vědců a diplomatů se připojuje stále více poslanců, kteří navíc k tomu, že byli falešně informováni Helmssem a Kissingerem, se cítí být blamováni skutečností, že v posledních 20 letech neprošel v Kongresu ani jeden z více než 200 předložených zákonů a rezolucí, týkajících se přísnějšího dozoru nad CIA. Žádají proto důkladnou revizi této organizace s cílem dostat tento "multimiliardový špiónážní superkoncern" konečně jednou pod svou legislativní kontrolu, která je dnes skutečně neadekvátní, což není bez viny samotných poslanců.

CIA sama disponuje jen ročním rozpočtem zhruba 750 milionů dolarů a více než 16 000 spolupracovníky (z nichž asi 5000 působí v zahraničí), avšak jako ústřední organizace koordinuje činnost dalších osmi amerických zpravodajských služeb, které společně "sledují nepřitele" v počtu přes 150 000 osob a ročními výdaji 6 miliard dolarů (hlavně a především na výzkum, vývoj, start a provoz "nebeských špiónů", špiónážních družic a letadel).

Při pohledu na tento veliký, utajený a složitý aparát není nesnadné si uvědomit, že jej asi sotva kdy bude možné dokonale parlamentně kontrolovat a podřídit ideálům demokratického společenského pořádku. Splnění požadavků dnešních kritiků zpravodajských služeb na jejich zrušení nebo učinění "transparentními", t. j. průhlednými, je proto v podstatě nejen nemožné, ale i nesmyslné, neboť by se tak jakékoliv tajné shromažďování informací o možném nepříteli, velmi důležité pro bezpečnost každého státu a podporu jeho zahraniční politiky, stalo nemožným nebo ilusorním.

Ředitel CIA Colby si je v současné kritické situaci vědom, že jeho organizace stojí před vážným vyšetřováním Kongresu, při kterém se však nemůže dobře bránit, neboť by v takovém případě vzniklo riziko, že přes poslance a veřejnost se i nepřítel dozví informace, za které by jinak byl ochoten vydat velkou sumu peněz. Musí proto obvinění mlčky "inkasovat"; není praxí zpravodajských služeb chlubit se dosaženými úspěchy, kterých je podstatně více než neúspěchů. Jak situace pro CIA dopadne je třeba vyčkat.

Pro pozorovatele mimo USA je zarážející, jak vně této země se nestřípí jakákoliv manipulace těch demokratických systémů, které začínají být — opatrně řečeno — demokratické. Je na údiv, že začínají někteří idealisté věřit a hlásat, že je splnitelný čistý morální ideál praktikovaný v USA před Druhou světovou válkou, tedy před šokem z Pearl Harborem, kdy dbaly principu svého ministra vojensství Stimsona, že "gentleman nečte dopisy druhých". Jiní se domnívají, že lze dosáhnout obojího: být morálně zodpovědnou zemí a zůstat přitom první velmocí v tomto nemožném světě. To první je ideálem, to druhé nutností. Obojího dosáhnout nelze. Mezi demokratickým společenským pořádkem a organizací typu CIA bude vždycky existovat jisté napětí, čas od času vzniknou i krize, když těmto organizacím podběhnou nějaké závady nebo se setkají s neúspěchy, které jsou však nevyhnutelným rizikem kaž-

dého státu, které tento jednou musí vzít na sebe. Po nabytí zkušeností je dnes mnohem důležitější než kdy dříve třeba pochopit, že získávání informací o možném nepříteli je nezbytně nutné pro bezpečnost každého státu a u velmocí pro udržení rovnováhy sil ve světě a zachování světového míru. Nebezpečí vzniku války není nikdy větší, než když jeden stát je na podkladě nedostatečných nebo chybných informací v nejasnosti o zámyslech a akcích druhého státu a špatně odhadne situaci. Je dobře známo, jakou velkou výhodu znamená v moderní válce okamžik překvapení.

Spojené státy americké, mají-li nadále udržovat bezpečnost svou a svých spojenců, věst dosavadní úspěšnou aktivní zahraniční politiku zaháňování světových vojenských a politických krizí a zprostředkovávat mezi válečnými stranami, musí se spoléhat na informace získané zpravodajskými službami.

Ty jim dávají jistotu, že v dané a v očekávané situaci rozhodují a jednají správně a problémy vyřeší. Znamená to proto nejen zachování dosavadních tří základních funkcí CIA — vědecké a technologické práce, získávání informací a rozbor těchto informací — ale i funkce čtvrté, kterou je "pozitivní ovlivňování určitých situací v zahraničí politickými a polovojenskými prostředky", jinak řečeno podvratná činnost. Ta je nejvíce trnem v oku kritikům CIA. Požadují zrušení "špinavé politiky" CIA, ti umírněnější aspoň její omezení a přísné reglementování, což vše znamená totéž — zredukování angažovanosti CIA v zahraničí. A o to těm nejradiálnějším kritikům v podstatě jde.

I zde je však třeba pochopit, že upuštění od této tajné politiky ovlivňování jistých situací v zahraničí — by nejen negativně zasáhlo získávání tajných zpráv, ale — a to je to hlavní — nechalo americké vládě v její zahraniční politice jen dva krajní prostředky, kterými jsou jen neúčinný diplomatický protest nebo přímé vysazení vojska v krizové oblasti. V zahraniční politice je mezi těmito dvěma praktikami ještě velká vzdálenost, aspoň teoretická, nazývaná obrazně "šedou zónou", kterou právě vyplňuje "šedá politika" CIA. Ve skutečnosti nelze od sebe čistě oddělit pouhé shromažďování informací a podvratnou činnost — jak někteří poslanci požadují. Tyto druhy zpravodajské činnosti se překrývají, neboť získávání tajných informací nutně přesahuje do aktivní působnosti, když např. zpravodajské kontakty s vyššími politickými osobnostmi v cizí zemi dávají CIA a USA mož-

nost přes tyto osobnosti vykazovat určitý vliv na situaci v těchto zemích. Umožňuje jim to vyhnout se vzniku nežádoucích změn a krizí a tyto v zárodku utlumit, což pouhé shromažďování informací nedovoluje. Zaháňování již vzniklé krize vojenskými prostředky je velmi nákladné a zbytečně riskantní, a proto nežádoucí.

Nejpádnejším argumentem na obranu CIA je, že druhá strana — a tou je míněn hlavně Sovětský svaz, neboť jen od něj hrozí pro USA skutečné nebezpečí — činí totéž a ještě více. President Ford na své zářijové tiskové konferenci, na které vzal CIA pod ochranu, prohlásil, že je spolehlivě informován o tom, že komunistické země vydávají na zpravodajskou činnost mnohem více než Spojené státy. Tyto diktatury mají vůči západním demokraciím tu velkou výhodu, že ve své špiónážní a podvratné činnosti nepodléhají žádné parlamentní nebo žurnalistické kontrole.

Sovětská KGB, nejsilnější složka sovětské tajné bezpečnosti se zabývá špiónáží a podvratnou aktivitou v zahraničí, kontrašpiónáží a "zajišťováním bezpečnosti" v SSSR, což není nic jiného než úplná tajná kontrola veškerého života v zemi. Její aparát disponuje neznámým rozpočtem a více než 300 000 spolupracovníky ve vojsku, policii, pracovních táborech, ministerstvech — úřadech, závodech a v zahraničí, především na diplomatických zastoupeních. Nikdo si ve Východním bloku nedovolí vznést proti tomu mon-

stru a mocenskému nástroji komunistické aristokracie — proti jeho "špinavé politice" (nazývané slušně "aktivnyje meroprijatija") a proti inscenaci a spoluúčasti na vojenském přepadu sousední země tu nejmenší kritiku, nechce-li skončit okamžitě za mřížemi.

Věřit, že v době "zmírňování napětí" mezi velmocemi sověti omezí i svoji špiónážní a podvratnou činnost v zahraničí, mohou jen pošetilci. Opak je spíše pravdou. 22. října vystřelili sověti na oběžnou dráhu kolem země 690. špiónážní družici Kosmos; ročně jich pošlou na "nebeskou špiónáž" v průměru 25. Kolem amerických břehů se neustále pohybuje na 30 špiónážních lodí maskovaných jako lodě rybářské. V Západním Německu se oficiálně odhaduje počet prokomunistických vyzvědačů na 20 000, ve Švédsku na 1000-2000. V roce 1973 se před západoněmeckými soudy zodpovídalo za ohrožení vnitřní nebo vnější bezpečnosti země 2 132 osob, v roce 1972 to bylo 1 553 osob. Že se nejedná vždy jen o ledažaké špióny svědčí případ Guillaume.

Boj zpravodajských služeb o lepší informace než má strana protivníková pokračuje intenzivně dále. Nové na celé věci nejsou jen metody získávání informací, ale i ta skutečnost, že se špiónážní činnost mezi státy nejen toluje (pokud nenarušuje územní suverenitu dotyčného státu), nýbrž že probíhá někdy i ve vzájemné shodě nebo dohodě, jako tomu je me-

(Pokrač. na str. 7)

K VÁNOCŮM...

TUZEX zasiláme

bezpečně a rychle

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

NEODKLÁDEJTE...

Již 50 let cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa.

Nové snížené ceny na 22 až 45 dnů

NY — Praha — NY	\$ 369.00
NY — Brno — NY	\$ 393.00
NY — Bratislava — NY	\$ 383.00
NY — Košice — NY	\$ 413.00

Tyto výhodné ceny musí být zaplacený 60 dní před odletem. Změna programu nepovolená. V případě zrušení letecká společnost si ponechává 25% ceny. Ceny podléhají schválení vládou.

Chcete-li umožnit návštěvu příbuzného do USA, navštivte TATRU pro informace anebo napište.

Pro jistotu vždy jen

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1465 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021

(při 76. ulici)

Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

SPORT

Po sérii tří zápasů v mezinárodní hokejové soutěži o Cenu Izvěstí se Švédskem v Praze, v kterých čs. reprezentanti dvakrát zvítězili (4:2, 8:1) a jednou prohráli (2:4), se Československo utká s mužstvem SSSR 18., 19. a 21. prosince v Moskvě. Pořadí mužstev v tabulce ovlivňuje nestejný počet utkání. Kdežto ČSSR hrálo jen 3 zápasy, SSSR a Švédsko jich sehrálo po šesti a Finsko devět. Tabulka soutěže: SSSR 12, Švédsko 7, ČSSR 4, Finsko 1. Poslední zápasy 1. hokejové ligy:

Gottwaldov-Kladno 2:2 — Sparta-Litvínov 2:3, Brno-Bratislava 3:0, Pardubice-VŽKG 4:3, Plzeň-Jihlava 5:1, Č. Budějovice-Košice 5:5.

Tabulka:

1. SONP Kladno	16	27
2. Sparta	18	23
3. Dukla Jihlava	18	22
4. Sn Bratislava	18	22
5. Motor Č. Buděj.	18	20
6. CHZ Litvínov	18	20
7. Tesla Pardubice	18	18
8. Škoda Plzeň	18	15
9. ZKL Brno	18	14
10. VSŽ Košice	18	14
11. TJ VŽKG Ostrava	18	12
12. Gottwaldov	18	9

V Českém poháru v kopané byly sehrány tyto zápasy: Sparta-Teplice 1:0, Bohemians-Plzeň 4:0, Třinec-Ostrava 1:3, Slovan-VSS košice 1:0, Švýcarsko-ČSSR 2:3 v tenisu! Čs. tenisté se probíjovají do třetího kola Královského poháru, soutěže meziná.

70 LET JÁRY KOHOUTA

V neděli, dne 8. prosince v den narozenin Járy Kohouta ve 3hod. odp. v Českém domově v Astorii, oslaví Krajanské divadlo J. Snižka sedmdesátku oblíbeného našeho komika, divadelního a filmového herce, jubilejním pásmem. Závěrem bude slavnostní akt:

"KOHOUT NA ROŽNI"

Učinkuje celý soubor s J. Kohoutem v čele v režii E. Helclové-Snížkové, s hudebním doprovodem G. Bocka ve výpravě M. Mládkové.

H & S PORK STORE

(PŘEDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínky salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačenka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunký. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a vaškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468

rodních mužstev na krytých dvorcích. Rozhodující čtyřhra, která se v pondělí protáhla přes půlnoc, skončila vítězstvím čs. dvojice Kodeš-Hřebeček v pěti setech proti švýcarské dvojici Sturdza-Werren 9:11, 6:4, 6:8, 6:2, 6:4. V dalším kole se čs. mužstvo utká s Holandskem na jeho vlastní půdě.

Výsledky 14. kola II. fotbal. ligy: Hr. Králové-Liberec 1:1, Vlašim-Martin 1:0, Prešov-VSŽ Košice 3:1, Bardejov-Pov. Bystrica 2:1, Vítkovice-Prievidza 1:0, Lok. Košice-Trenčín 2:1, B. Bystrica-Kys. N. Mesto 1:2. Tabulku vede Lok. Košice se 20ti body před Trenčínem s 19 a Vlašimí se 16. body.

SSSR, který z politických důvodů odmítl nastoupit ke kvalifikačnímu utkání o postup na mistrovství světa s Chile a byl proto vyloučen z celkové kvalifikace, musí teď sehrát do konce července 1975 přátelské utkání s Chile ve Španělsku, z něhož příjem má dostat chilský fotbalový svaz, čímž se má uhradit jeho finanční újma z neuskutečněního odvetního kvalifikačního utkání. Takové je rozhodnutí mezinárodní fotbalové federace FIFA, která zasedala v Římě, kde zhodnotila finanční výsledky z letošního světového šampionátu v Západním Německu, které, mimochodem přinesly čistý zisk okolo 20 milionů dolarů. Fotbalová federace SSSR v prohlášení, které bylo uveřejněno v moskevské Pravdě, označila rozhodnutí FIFA za provokaci a posuzuje je jako nepravoplatné.

Dvě vítězství a čtyři prohry, to je dosavadní bilance čs. basketbalistů, kteří hrají na zájezdu po Spojených státech s univerzitními celky. V dosavadních šesti utkáních čs. reprezentanti podlehli mužstvu Marquette University 64:84, nad Lake Land College vyhráli 78:73,

v Milwaukee porazili mužstvo Wisconsinské university v poměru 74:63, s Illinois State University prohráli 94:107, v New Orleansu podlehli po prodloužení s mužstvem Tulane University 91:99 a s Louisiana State University 78:85.

Několikanásobný mistr světa a vítěz Světového poháru v alpských lyžařských disciplínách Rakušan Kari Schranz, jemuž nebyla povolena účast na posledních olympijských hrách v Sappore v roce 1972 pro údajný profesionalismus, byl angažován sovětským lyžařským svazem k vedení přípravy sovětských lyžařů na nadcházející zimní olympijské hry 1976 v Innsbrucku.

—pza—

Švédské komentáře k prvnímu ze tří utkání hokejového turnaje v Praze nesou stopy zklamání nad výsledkem 2:4, jenž dle názoru zdejších expertů neodpovídá průběhu zápasu. Švédové je-li do Prahy pod vedením nového svazového kapitána, — Kisele Petersona, ověření dvěma nedávnými vítězstvími nad Finskem a hnání snahou po dobrém výsledku. V první třetině dalo mužstvo Švédska zásluhou důsledného "forčeking" dva góly. Pak se ale projevila lepší fyzická připravenost Českoslováků, piší shodně sportovní komentátoři. Schází nám ještě stále dlouhé přípravné soustředění. Lze se utěšovat tím, že už příští generace špičkových hokejistů budou mít lepší formu. Zatím se nám daří — jako ostatně vždy — v zápase s Českoslováky, hrát libivý hokej, plný dramatiky a bez přehnané tvrdosti, končí své hodnocení švédský list.

Před deseti lety zemřel v exilu
profesor dětského lékařství
MUDR. FRANTIŠEK ZULEGER

Čeští přátelé vzpomínají

30. listopadu 1974

Dary na tiskový fond Amer. Listu

Dr. Dusan Bartik, OH	\$1.00	Augustin Zemene, MI	3.00
Karel Hrkal, Canada	2.00	Rev. Paul J. H. Zelinka, PA.	5.00
Mrs. M. Janousek, GA.	5.00	Larry V. Obereigner, NJ	3.00
Karel Veselý, Canada	2.00	Jiří Křtén, CT.	3.00
A. Para Ca.	2.00	John Petlicka, Jr., NY	1.00
Dr. S. Brzak, NY	2.00	Mrs. Ant. Filipi, NY	2.00
Mrs. Jana Wagner, NJ	3.00	Barbara Jakubec, NJ	3.00
Lilian Sulan, NYC.	3.00	Julie Toman, NYC.	2.00
Ernest Prokupek, NY	5.00	Frank Poskočil, NYC.	3.00
Cecilia Jirsa, OH	10.00	Zdenek Fencel, MA.	3.00
Antonín Čech, MI.	3.00	Jaroslav Ploček, Canada	2.00
Rev. Alois Vyoral, NY	13.00	Ludmila Kos, IL.	3.00
Karel J. Vrbovec, CA.	3.00	Pavel Pokorný, NJ.	5.00
Maria Nosaniy, Ca.	1.00	Oldrich Cejka, ID.	1.00
Marie Hornik, NV.	1.00	Jan Turek, CA.	2.00
Rudy Andrie, NY.	1.00	Fred Hovjacky, NY.	3.00
George Breber, CA.	1.00	Jan Iška, IL.	1.00
Dr. E. G. Kosinka, Can.	7.00	Konrad Machalek, NYC.	3.00
Dr. Dagmar Hodinarova, NJ.	1.00	Zdeňka Soukupová LIC.	3.00
Zdenek Havlik, MD.	1.00	Vaclav Seibert, NY.	3.00
J. Vondrak, NYC.	1.00	Karel Silovský, OH.	1.00
Dr. Josef Nemec, NJ.	3.00	(Budeme pokračovat.)	
Cecilie Slavik, NY.	3.00	Upřímně všem dárcům za tuto podporu děkujeme,	
J. Formanek, MI.	2.00	Red. a vyd. Amer. Listů	
Mary Pekar, PA.	1.00		
Joseph Vetrovec, NY.	3.00		

CHARLOTTE C. MASARYK SOCIETY, INC.

pořádá každoroční předvánoční bazár v úterý 10. prosince 1974 v kostele Jan Hus (druhé poschodí) 351 vých. 74. ul. na Manhattanu, mezi 1-6 hodinou odpoledne. Jako vždy najdete mnoho krásných, hodnotných, ručně zhotovených předmětů, okrasných i užitečných, také domácího pečiva, vše za nízké ceny. Přijďte a nakupte vhodné dárky pro celou rodinu. Podáváme občerstvení.

Domáci a importované speciality:

EKVAR: BY THE BARREL

H. ROTH AND SON TEL. RE 4-1110, LE 5-2322
Na požádání zašleme náš katalog zdarma!

Karlovarská minerální voda MATTONIHO KYSIBELKA

(lahve 24 fl. oz.) na skladě!

1577 FIRST AVENUE • cor. 32nd Street • NEW YORK 28, N. Y.

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1568 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmoderněji zařízená a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P. M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: YU 8-3505 — RH 4-9787

Jára Kohout: INFLACE

Slovo inflace nebylo dobře vymyšleno. Inflace je přece dražota a najednou shledáváme, že v druhé půlce je láce. Možná, že láce bude až na konci. Zatím začalo velké utahování pásků, řemenů a bokovek. Má se jísti méně, pít méně, děti méně, jezdit méně, sladit méně, zatrápeně. A to všechno proto, že je přelidňenost. Pro svou osobu jsem se rozhodl, že už nebudu přelidňovat. Bylo mi sedumdesát devátého prosince.

Co dělám pro tu věc? Když přijdu večer domů, řeknu ženě: "Nos na stůl!" Ona položí nos na stůl a jsme po večeři. Dělám velké kroky, abych ušetřil podrážky. Aby se ušetřilo na topení, pořídil jsem si elektrické teplé prádlo. Jako jsou elektrické blanžety, tak jsou elektrická trička a spodky. Je to praktické. Na spodkách si ráno opékám topinky. Protože je poštovné drahé, mám vlastního poštovního holuba.

Všechno se znehodnocuje. Ze zlaté rybičky v akvariu se mě stala železná. Maso není.

Když mi někdo řekne, že jsem žuně, pokládám to za lichocení. Nic není. Ani vítr není. V Holandsku mají sedum větrných mlýnů, ale vítr mají jen pro tři. Na supermarketu mají ceduli: "Pod 21 vstup zakázán!" Pod 21 dolarů. Kdo tam vstupuje, tak se pokřikuje — aby ho z cen netrefil šlak. Tuhle jsem měl v restauraci mouchu v polivce. Číšník říkal: "Moucha je lacinější než kuře." To jsem se divil! Silvestra letos slavit nebudeme, protože jsme ho siavili loni. Jeden můj známý začal vyrábět párátka s masovou příchutí, aby si lidi připomněli, jaké bývalo masové aroma.

Jak se projeví inflace ve sportu? Samozřejmě šetřením! Hráči ve fotbale i v házené nastoupí v plném počtu, jen v každém mužstvu bude o jednoho méně. Budou z toho masové demonstrace a ty budou bez masa. Dřív nám bylo všechno buřt. Dnes je nám buřt všechno! Jednu výhodu inflace má. Nemusím vynášet odpadky. My všechno sníme!

(Dokončení se str. 5)

zi USA a SSSR na Blízkém východě, kde jako garanti odpoutání vojenských sil válečných stran špionážními družicemi a stratosférickými letouny (SR a MIG 25) sledují toto "horké" území a provádí prý společné vyhodnocování snímků.

Rozpaky vyvolávají zprávy, že západní vlády dovolují svým obchodníkům bez omezení dodávat levým a pravým diktaturám špionážní techniku, jako jsou odposlouchávací přístroje, analyzátory hlasů a detektory lži. Letos v létě se např. američtí výrobci tohoto "zboží" zúčastnili svými výrobky sovětské výstavy "Krimtehnika 74".

Nepřátelské zpravodajské služby se i vzájemně částečně informují nebo dezinformují, rozšiřují ve světě o protivníkovi falešné a popla-

Překonat následky povodní

Říjnové povodně, které vznikly následkem neobvyklých dlouhodobých dešťů, zasáhly značná území zejména na středním a východním Slovensku, zvláště v povodí řek Hron, Slaná, Ipel', Rima-va, Bodrog, Hornád a Hnilec, a způsobily obrovské škody na půdním fondu, v zemědělské výrobě, v průmyslu, ve stavebnictví, v dopravě a spojích, na vodohospodářských objektech. Poškodily značnou část domovního fondu a mnoho zařízení občanské vybavenosti. Urychleně se všechno uvádí do pořádku, zejména tu pracují vojáci (také sovětsí!). Lidové milice, policejní jednotky a požární sbory.

ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY V AMERICE, NEJSTARŠÍ BRATRSKÁ PODPŮRNÁ JEDNOTA VE SPOJENÝCH STÁTECH, ZVE VŠECHNY KRAJANY A JEJICH PŘÁTELE, ABY VSTOUPILI DO JEJICH ŘAD A TÍM ZABEZPEČILI BUDOUCNOST SVÝCH DRAHÝCH.

Č. S. A. POSKYTUJE SVÝM ČLENŮM NÁSLEDUJÍCÍ VÝHODNÁ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ:

- Doživotní
- Doživotní zaplacené ve stáří 80 let
- Doživotní zaplacené ve stáří 65 let
- 9 plánů nadačního pojištění
- Retirement Plan
- Mortgage Redemption Plan
- Family Income Plan
- Prefer i Risk, Whole Life
- Estate Security Plan
- Úrazové pojištění
- Dvojnásobné pojištění — zproštění poplatků nižší poplatky za pojištění pro ženy

PODROBNÉ INFORMACE OCHOTNĚ SDĚLÍ

Rudolf Pešek, 145 87 7th Ave. Whitestone, N. Y. 11357, (212) 767-9746
Frank Vozeh, 18 John St. Little Ferry, N. J. 07643, (201) 641-9016
George Pospishil 24 West End Ave., Westwood, N. J. — 07675 (201) 664-6511 anebo

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA
2701 South Harlem Avenue, Berwyn, Illinois 60402

OD ROKU 1854 CHRÁNÍ VAŠE RODINY

Drobničky z Československa

Devadesát let od založení oslavila bechyňská průmyslovka, která se specializuje na výchovu keramických odborníků. • Základní kámen k vybudování nového závodu Tesla ve Vimperku byl slavnostně položen v minulých dnech. • Na Klínovci v Krušných horách se začalo lyžovat. • Vodovodní síť rekonstruuji v Plané na Tachovsku. Práce mají být kompletně dokončeny v roce 1980. • Prvním velvyslancem Portugalské republiky v Československu se stal dr. Antonio Almeida de Magalhaese Collaga. • IV. ročník Celostátního festivalu dětských filmů byl zahájen v pražském kinu Lucerna celovečerním filmem Karla Zemana Pohádky z tisíce a jedné noci. • Soubor české soudobé medaile je vystavován v Nové sině ve Voršilské ulici v Praze. Letos v létě byl s velkým úspěchem vystaven v Paříži. • 30.000 metrů nehořlavých

tkanin vyrobili letos bavlnářští podniky Jitka v Jindřichově Hradci. • Ve švédském Göteborgu se konají Dny československé kultury. • Na návštěvě v Československu byl ministr školství Peru generál Alfredo Carpio Becerra. • První reaktor jaderné elektrárny podle sovětské dokumentace mají do roku 1978 vyrobit v plzeňské Škodovce. • President Svoboda je patrně definitivně vyřazen z činnosti, stářím či chorobou. Všechny jeho obvyklé funkce zastává předseda vlády L. Štrougal. • V Jihočeském kraji odvodňují zeměděle půdu na ploše zhruba 250 tisíc hektarů. • Balnea, reprezentace čes. lázní a zřídla zahájila prodej léčebných pobytů na příští rok, a to také do SSSR, NDR, Jugoslávie a Řecka. • Za poslední neděli došlo v Čechách ke třiceti krádežem v'oupáním. Byly odcizeny věci za 125.000 korun. •

LÉKY

do CSR pod dozorem reg. lékárníku ze Švýcar.

TUZEX

autoris. agent, rychlá a spolehlivá služba.

CESTOVÁNÍ

do celého světa, speciálně do CSR

a stále sem vozíme návštěvníky. Pište o informace nebo přijďte. Pro jistotu a spolehlivou službu pouze

F. ALEŠ

ALESH TRAVEL AGENCY • ALEŠ EXCHANGE COMPANY
pouze na této adrese: 1371 First Ave., New York, N.Y. 10021
Vaše objednávky dáváte pouze oprávněným zástupcům.

Co chtějí kritikové . . .

šné zprávy. To vše patří do rejstříku zastrašovacích prostředků velmocí.

Na veřejnosti může čas od času vzniknout dojem, že dospělí si se špionáží hrají nebezpečnou dětskou hru. Jedná se však o velmi vážnou věc, při které se velké státy snaží dozvědět ne vždy čistým způsobem někdy hrůznou pravdu, aby tak mohlo být zabráněno světové nukleární katastrofě. Před touto hrozbou nelze nikdy zavřít oči. Ani tak velká země

jako jsou Spojené státy si nemohou dovolit spoléhat se jen na svoji ekonomickou a technologickou vyspělost — vojenskou sílu, diplomacii, kulturní hodnoty a — příznáno, ne zcela dokonalou — svobodu, i když to jsou lepší "zbraně" než Ústřední zpravodajská služba CIA. Nekvalifikovaná kritika proti ní je proto nemístná; je nebezpečnou ranou do vlastního amerického těla a celého Západu.

J. ZÁBRANSKÝ

Srdečné blahopřání

PANÍ HELEN VERNICEK Z BROOKLYNU,
NEW YORK,

se 28. listopadu dožívá

osmdesáti let

Všechno nejlepší, dobré zdraví a krásnou
oslavu narozenin jí s láskou přejí
děti a vnoučata:

HELEN MISHOOK, dcera s manželem Charles
Helen a William, vnoučata

JOSEPH VERNICEK, syn s manželkou Lillian
Arlene, Joseph, Donna, Jeffrey a Christopher,
vnoučata

JOHN VERNICEK, syn s manželkou Vlastou
Barbara-Ann a Judith, vnoučata

ANTHONY VERNICEK, syn

MICHAEL VERNICEK, syn s manželkou Mary
Gregory a James, vnoučata

AMERIKO, AMERIKO . . .

BOJO ENERGETIKU

Ve Spojených státech pracují vědci usilovně na nejrůznějších projektech, které by zasobily Ameriku, a snad i jiné země, tolik potřebnou energii. Od energetické krise loňské zimy, která byla všem výstražným znamením, se Američané nechtějí už spoléhat na naftu a hledají nové zdroje energie. Americká vláda věnovala od počátku roku půldruhé miliardy dolarů na výzkum mírového využití nukleární energie, a 700 milionů na vývoj jiných paliv.

Významný americký odborník v oboru energetiky, doktor John Foster, rozděluje boj za získání dalších zdrojů energie do tří fází: v první fázi, do konce tohoto desetiletí, bude nutno, aby veřejnost přispěla k ušetření co největšího množství energie, a aby se pokud možno přešlo v průmyslu od nafty zpět k uhlí.

Ve druhé fázi, v letech osmdesátých, už se čekají výsledky bádání vědců, kteří experimentují s výrobou energie ze slunečních paprsků, větru a odpadových zplodin. Největší pokrok v získávání nových zdrojů energie se však očekává od let devadesátých; tehdy, jak doufají vědci, už bude možno těžit z výsledků bádání v oboru nukleární fuze. Tento proces spočívá v zahřívání zmrzlých vodíkových částic, které se rozpadají v plasmu a vydávají intenzivní žár. Na rozdíl od nukleárního štěpení není tento proces nebezpečný, neboť při něm nevzniká radioaktivní odpad. Vědci v laboratořích NASA, amerického úřadu pro aeronautiku a výzkum vesmíru, nyní hledají odpověď na otázku, jak s pomocí laserových paprsků vytvořit onu nesmírně vysokou teplotu, potřebnou pro nukleární fuzi.

Rekordní návštěvnost

Památník města Třebechovic, jehož součástí je i světoznámý betlém, zaznamenal letošního roku rekord — stošedesát tisíc návštěvníků, což je o plných dvacet tisíc lidí víc nežli loňského roku. Velká pozornost byla také věnována siní, která shromáždí historické údaje a exponáty od doby, kdy se husitská vojska shromáždila na Ořebo.

Fronty na novinky

Zpravodajové denního tisku v Praze poukazují na dlouhé fronty zájemců o různé průmyslové novinky na rozličných prodejních výstavách. Ve skutečnosti — jak se tu zjišťuje — jde o zboží, které výroba produkuje už třeba tři roky pro vývoz. Ale na domácím trhu se nic takového neobjeví.

V jiných laboratořích po celých Spojených státech pracují vědci na vyřešení jiných problémů. V Pasadeně, kde vyrobili řadu vesmírných sond, poháněných sluneční energií, nyní zkoumají, zda by se slunečních panelů sondy nedalo použít také k výrobě energie na Zemi. Námořní základna v San Diegu zase pracuje na jiném projektu; je jím zakládání podmořských plantáží jistých mořských řas, jejichž spalováním vzniká plyn. Letecká továrna Lockheed staví obří větrný mlýn, jedna firma v Los Angeles zkoumá energetické možnosti mořských proudů.

Ani Evropa však nechce zů-

stat pozadu v tomto závodě o získání nových zdrojů energie. Tak například z Francie přichází zpráva, že inženýr Henri Rothlisberger vynalezl způsob, jak vyrábět syntetické pohonné hmoty, například benzin, z vláken celulosy. Nejlepšími surovinami pro tuto výrobu jsou řepa cukrová, sláma a rychle rostoucí stromy, například topol. Inženýr Rothlisberger řekl novinářům, že se tímto způsobem může ve Francii vyrobit ročně 20 až 25 milionů tun pohonných hmot, a to o patnáct procent levněji než dosavadním klasickým způsobem.

Jak vidno, lidstvo si dovede pomoci a nehodlá se už spoléhat na dobrou vůli producentů nynější hlavní energetické suroviny — nafty.

OHROŽENÁ VÝSTAVBA

Nová panelárna ve Vrakuni na Slovensku měla letos dostat už prvních 800 bytových jednotek, zatímco její předpokládaná kapacita je ročně 1600 jednotek. Panelárna však nebyla uvedena do provozu; údajně proto, že dodavatel technologického zařízení — Škoda Pizeň — nesplnil závazky. Doslova je to tak, že k hlavním vratům

panelárny chybějí panty. Takže se nedají instalovat, aby se v hale mohlo topit a pracovat. Slovenské ministerstvo stavebnictví však v této souvislosti oznámilo, že výstavba paneláren pro nadcházející pětiletku je silně ohrožena, protože v zásadě pro všechny plánované objekty chybí dodavatelé technologického zařízení.

Castroprag 74

mezinárodní přehlídka odborů kuchař, cukrář, číšník, skončila v Praze. Soutěžní výrobky si prohlédlo na třicet tisíc návštěvníků. Jednu ze šesti zlatých medailí v oboru kuchař získal M. Galler ze Spišské Nové Vsi. Nejvíce medailí získalo družstvo Jugoslávie.

Vzorný export

Závod Rico ve Chvalkovicích je monopolním výrobcem obinadel, tamponů, roušek a podobného zboží sanitární potřeby. Téměř celá čtvrtina jeho produkce jde na vývoz, kterému i letos Chvalkovičtí věnují zvláštní pozornost. Dokazuje to titul Vzorný exportní závod, jehož držitelé se stali.

Večery pod lampou s českou knihou

Čtenářský hlad po dobré české knize trvá. Doma i v cizině. Kdežto doma současná literatura stagnuje, a starší kvalitní věci se vydávat nesmějí, my v emigraci máme v tom ohledu větší štěstí. Také Universum Sokol Publications patří k vydavatelstvím, které jsou sto zájmu čtenářů o dobrou českou knihu vyhovět. Zde je seznam a stručný popis knih, vydaných doposud našim nakladatelstvím:

DEMOKRATICKÝ MANIFEST —

Ferdinand Peroutka. Vyznání víry v demokracii, svobodu a právo na národní sebeurčení. Mužný boj s ideologií komunismu, jehož slabiny jsou zde odhalovány nejpopovlanějším mistrem pera. Kniha skutečně hodná tradice českého humanismu.

POČÍTADLO —

Petr Den. Sbírka esejí, zkoumajících vztahy mezi náboženstvím, politikou a matematikou, jež se zároveň snaží dát novou náplň pojmu "demokracie", aby revoluce davů a nových národů, měnící podobu našeho století, nebyla revolucí nihilismu, prosté moci a smrti, nýbrž revolucí míru a života.

VE VLÁDĚ DRUHÉ REPUBLIKY —

dr. L. K. Feierabend. Paměti muže, který spoluřídil osudy národa a státu v tragické pomnichovské době. (Rozebráno).

VE VLÁDĚ PROTEKTORÁTU —

dr. L. K. Feierabend. Pokračování pamětí člena české protektorátní vlády z doby po 15. březnu 1939, obsahujících množství zajímavých a významných detailů o tehdejších událostech.

Z VLÁDY DOMA — DO VLÁDY V EXILU —

dr. L. K. Feierabend. Autor zde líčí svůj dobrodružný útek z Protektorátu přes Maďarsko, Jugoslávii a Francii do Londýna a popisuje zajímavým způsobem poměry v tehdejší exilové vládě presidenta Beneše.

THIS AND THAT —

E. J. Popera. Kdo zná české verše tohoto básníka, jistě sáhne se zvědavostí po jeho první sbírce básní anglických.

KAŽDÁ Z TĚCHTO KNIH PŘEDSTAVUJE TVORBU NAŠICH PŘEDNÍCH SPISOVATELŮ A BÁSNÍKŮ, MIMO SVOU VLAST. ZAKOUPENÍ NĚJIJÍCÍCH KTERÉ Z NICH OBOHATÍ JISTĚ VAŠI KNIHOVNU

OBJEDNÁVÁM:

Demokratický manifest —	
Ferdinand Peroutka	\$4.00
Počítadlo — Petr Den	2.50
Ve vládě protektorátu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Z vlády doma — do vlády v exilu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Ledy se hnuly — V. N. Duben	3.00
Antonín Švehla	3.00

Úhlem na oblohu — Miroslav Rašín	2.50
Beznaděje a naděje — Karel Valehrach	2.50
Od A do Z — Jára Kohout	1.50
Verše ze zásuvky a verše zapomenuté —	
Josef Martínek	2.00
Holoubek, který se na všechno ptal —	
Josef Martínek	1.00
Songs of the Desert — Josef Martínek	3.00
This and that — E. J. Popera	2.00
Půlnoční pacient — Egon Hostovský	3.00